

„Az a fontos, hogy a gyerekek hová tart”

Az amerikai professzor szerint nagy baj, hogy a gyerekeket szerte a világban szegregálva oktatják.

MISKOLC. Az elmúlt héten Rachel Lotan, a Stanford Egyetem emeritus professzora látogatott el megyénkbe, hogy megtapasztalja, hogyan működik nálunk az úgynevezett Komplex Instrukciós Program (KIP), melynek kidolgozásában nagy szerepe volt, és amely programot a hejőkeresztúri iskola már több mint tizenöt éve sikeresen alkalmaz. A professzor a Miskolci Egyetem KIP Regionális Módszertani Központjába is ellátogatott, itt készítettünk vele interjút.

Mi a titka a Komplex Instrukciós Programnak? A módszer bizonyította, hogy valóban sikeresek tudnak lenni a tanulásban azok a gyerekek is, akik a hagyományos módszerekkel nem értek el eredményeket.

RACHEL LOTAN: A program azért működik, mert nagyon egyértelmű és pontos célja van. Bennünket nem az érdekel, hogy melyik gyerek honnan jön, hanem az, hogy

Névjegye

Rachel Lotan

1986-tól 2014-ig a Stanford Egyetem professzora.
15 éven át a Stanford Teacher Education Program vezetője.
Fő kutatási területe az osztálytermi folyamatok elemzése, a tanulók közötti státuszprobléma kezelése.

hová tart. Nem az a fontos, hogy milyen származású, milyen a családi háttere, hanem az, hogy megadjuk neki a lehetőséget a tanuláshoz, az ismeretsajátításhoz, és hogy ebben sikereket érjen el. A cél tehát nagyon világos, egyértelmű, így ez az egyik oka annak, hogy a program jól működik. A siker másik titka, hogy a pedagógusok pontosan tudják, mit miért csinálnak a tanítási órán. Ennek elérése sok munkával, energiabefektetéssel jár. A harmadik titok pedig, ami talán a legfontosabb, de egyben a legnehezebb megvalósítani, hogy ahhoz, hogy az osztályteremben sikereket érjenek el, a tanároknak rendkívül nagy figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy ismerjék minden gyerek erős oldalát, tehetségét. Egy gyereket csak akkor lehet megfelelően fejleszteni, ha a pedagógusok tudják, hogy mit hoztak magukkal otthonról, miben jők, miben kell fejlődniük.

Mi indította arra, hogy Amerikában a gyerekek sikeres együttnevelésével és -oktatásával foglalkozzon, és hogy kidolgozzon egy működő módszert?

RACHEL LOTAN: Tisztázni szeretném, hogy nem egyedül dolgoztam ki a programot, hiszen egy ekkora horderejű munkához sok ember kell. Amikor Stanfordba jöttem, nagyon szerencsés voltam, hogy találkoztam Elizabeth Cohennel, aki a mentorom és professzorom volt. Szociológusként a kutatásai annak

Rachel Lotan

FOTÓ: ÁDÁM JÁNOS

megértésére irányultak, hogy milyenek azok az emberek, akik másként néznek ki, másként viselkednek és az amerikai emberekhez képest más társadalmi státusszal rendelkeznek. Én akkor tanárként dolgoztam, a gyakorlatból, az iskolából, az osztályteremből jöttem, így a célom az volt, hogy a gyakorlatban használható módszereket, megoldásokat találjak. A közös munkákat az határozta meg, hogy én pontosan tudtam, hogy a tanároknak milyen kihívásokkal kell szembenézniük az iskolákban. Sok év telt el, mire a módszerből szisztematikusan felépített program lett. Nagyon sok

kutatás előzte meg a kidolgozását, csak Stanfordban 30 doktori disszertáció született a témában, de nagyon sok megfigyelést végeztünk az iskolákban a gyerekek között is. Kovácsné dr. Nagy Emesének, a hejőkeresztúri iskola igazgatójának, a Miskolci Egyetem docensének nagy érdeme, hogy azon dolgozott, hogyan illene az amerikai módszer ide, Magyarországra. Mert nem lehet valamit csak megvenni Stanfordinból, és egy az egyben alkalmazni, azt át kellett dolgozni, hogy itt is működjön a koncepció.

Miben különbözik az amerikai helyzet a magyarországitól a

tanulók összetételében? Úgy tudom, a módszert eredetileg a latin bevándorló családok gyerekeinek integrálására dolgozták ki.

RACHEL LOTAN: Ma már nem csak a latin gyerekek sikeres együttneveléséről és -oktatásáról van szó. Amikor 1979-ben elkezdtük a program kidolgozását, valóban sok spanyol anyanyelvű gyerek tanult az amerikai iskolákban. Integrálódásuk fontos útja volt, hogy megtanuljanak angolul beszélni. Mára változott a helyzet. Az iskolákban már nemcsak spanyolul beszélő gyerekek vannak, hanem vietnami, kambodzsai, laoszi, minden-

féle nemzetségű. A probléma nem ez. A legnagyobb baj az, csakúgy, mint Magyarországon, hogy az iskolák szegregálva oktatják a különböző gyerekeket. És nemcsak a nyelv szempontjából beszélhetünk az intézmények közötti különbségről, hanem az iskolák ellátottsága, anyagi helyzete szempontjából is. Ezt látom itt, Magyarországon is, csakúgy, mint Európa több országában. Emiatt nagyon aggódom.

A Miskolci Egyetemen rendezett tanácskozás a tanárképzésről szól. Önöknél az egyetemen hogy folyik a tanárképzés?

RACHEL LOTAN: Tizenöt évig voltam a tanárképző intézet igazgatója Stanfordinban. Munkám során azt tapasztaltam, hogy az eredményes munkához közelebb kell hozni egymáshoz az egyetemet, azaz az elméletet és az iskolákat, vagyis a gyakorlatot. Jelenleg óriási szakadék tátong a kettő között. Ez viszont a sikeres munka egyik gátja. Emesének azért is nagyon becsülöm a munkáját, mert ő képes az egyetem és az iskolák között hidat építeni. Ebben pedig óriási lehetőségek rejlenek.

HEGYI ERIKA
erika.hegyi@eszak.hu

„A program azért működik, mert nagyon egyértelmű a célja.”
RACHEL LOTAN